

REZULTATI ANALIZE SADRŽAJA MEDIJSKIH OBJAVA O MIGRACIJAMA I MIGRANTIMA U HRVATSKIM KLASIČNIM MEDIJIMA

Zagreb, studeni 2024.
Institut za istraživanje migracija
Hrvatsko katoličko sveučilište Zagreb
Media net d.o.o.

Metodološke napomene

- istraživanje je rađeno metodom analize sadržaja medijskih objava o temi migracija i migranata u hrvatskim medijima u razdoblju od srpnja do rujna 2024.
- kao mjerni instrument poslužila je analitička matrica koja se sastojala od 29 mjernih čestica (zavisnih varijabli) koje su mjerile kontekst (tematiku i način prikaza migranata i migracija) te objektivnost izvještavanja o migrantima i migracijama
- matrica je sadržavala i nekoliko nezavisnih metapodataka – izdanje, vrstu medija, naslov i datum medijske objave
- analiza je provedena na konačnom uzorku od n=182 medijske objave iz odabranih hrvatskih tiskanih i online medija te sa odabranih televizijskih i radijskih kanala
- najprije smo selektirali po 3 izdanja iz svakog tipa medija – po 3 najčitanija tiskana i online izdanja, 3 najslušanije radijska kanala i 3 najgledanije televizije: 24 sata/24sata.hr, index.hr, Jutarnji list/jutarnji.hr, Večernji list, HTV1, Nova TV, RTL Televizija, HR1, HR2 i Otvoreni radio
- sa HR1 su odabrane samo centralne informativne emisije u prime time terminima (7:00 - 10:00 ujutro i 16:00 - 19:00 popodne): Jutarnja kronika i Aktualno u 17 dok ostale radijske postaje (HR2 i Otvoreni radio) uključuju sve emisije zbog malog broja takvih sadržaja
- sa televizije su uključene samo centralne informativne emisije: RTL danas, Dnevnik Nove TV i Dnevnik HRT-a u 19:00
- iz navedenih izvora izdvojili smo one objave koje spominju pojmove „migracije” i „migranti” te ako se uz njih vežu i pojmovi „radna snaga” i „demografija”
- na taj smo način izdvojili n=427 medijskih objava koje tematiziraju migracije i migrante
- zbog ekonomičnosti provedbe analize, uzorak smo dodatno smanjili na n=214 objava, uključivanjem svake druge medijske objave iz uzorka n=427, uz uvjet da manji uzorak zadrži originalne proporcije većeg uzorka - prilikom odabira medijske objave u manji uzorak, korištena je metoda jednostavnog slučajnog uzorkovanja tako što je iz svakog izdanja slučajnim odabirom odabran odgovarajuć broj objava
- nakon preliminarne obrade i kontrole tako izdvojenih 214 članaka, pronašli smo još njih 32 u kojima su pojmovi "migracije" i "migranti" korišteni izvan konteksta ciljeva ove analize - slavenske povijesne migracije, migracije životinja, migracije svećenika u druge biskupije, migracija CEZiHa - HZZO i međugradske dnevne migracije zbog posla - njih nismo uvrstili u daljnu obradu pa je ukupan konačan uzorak medijskih objava n=182 te na tom broju medijskih objava temeljimo obradu, analizu, rezultata i zaključke
- u ovom izvještaju su, prema konvencijama struke, prikazani samo oni rezultati u kojima su se razlike u dobivenim rezultatima pokazale statistički značajnima, nakon primjene testova: te razlike tada zaista ukazuju na neke značajne trendove i mogu se dalje interpretirati i objašnjavati

Obradjeni korpus objava

Vrsta medija	Broj objava	Udio
Internet	91	42%
Radio	11	5%
Tisak	88	42%
TV	24	12%
Ukupno	214	100%

Vrsta medija i izdanje	Broj objava	Udio
Internet	91	100%
jutarnji.hr	38	38%
index.hr	35	42%
24sata.hr	18	20%
Radio	11	100%
Otvoreni radio	1	11%
HR2	2	11%
HR1	8	78%
Tisak	88	100%
Večernji list	57	68%
Jutarnji list	19	18%
24 sata	12	13%
TV	24	100%
RTL Televizija	7	29%
Nova TV	9	38%
HTV1	8	33%

Ostvareni uzorak

Vrsta medija	Broj objava	Udio
Internet	76	42%
Radio	9	5%
Tisak	76	42%
TV	21	12%
Ukupno	182	100%

Vrsta medija i izdanje	Broj objava	Udio
Internet	76	100%
jutarnji.hr	29	38%
index.hr	32	42%
24sata.hr	15	20%
Radio	9	100%
Otvoreni radio	1	11%
HR2	1	11%
HR1	7	78%
Tisak	76	100%
Večernji list	52	68%
Jutarnji list	14	18%
24 sata	10	13%
TV	21	100%
RTL Televizija	6	29%
Nova TV	8	38%
HTV1	7	33%

Zastupljenost teme unutar objava i raspodjela prema žanrovima

Udio objave o temi	Broj	%
Čitava objava o migracijama	91	50%
1/10 o migracijama	42	23%
1/4 objave o migracijama	39	21%
1/2 objave o migracijama	6	3%
3/4 objave o migracijama	4	2%
Ukupno	182	100%

- ako pišu o migracijama i migrantima, novinari toj temi u 50% slučajeva pristupaju kao glavnoj temi priloga – čitava objava je o migracijama ili migrantima
- 45% medijskih objava tretira migracije/migranate kao sporedne: 23% medijskih objava spominje migracije i migrante tek u 1/10 priloga, a 21% objava u 1/4 priloga
- *nema razlika između vrsta medija: rezultati su u udjelima slični bez obzira radi li se o tisku, internetu, televiziji ili radiju*

Žanrovi	Broj	%
izvještaj/reportaža	148	81%
osvrt	18	10%
vijest	10	5%
intervju	6	3%
Ukupno	182	100%

- velika većina medijskih objava o migracijama/migrantima su izvještaji/reportaže, a ostalih žanrova je 10% ili manje
- *Iako ukupno dominiraju reportaže, svih 18 osvrtu su iz tiskanih medija*

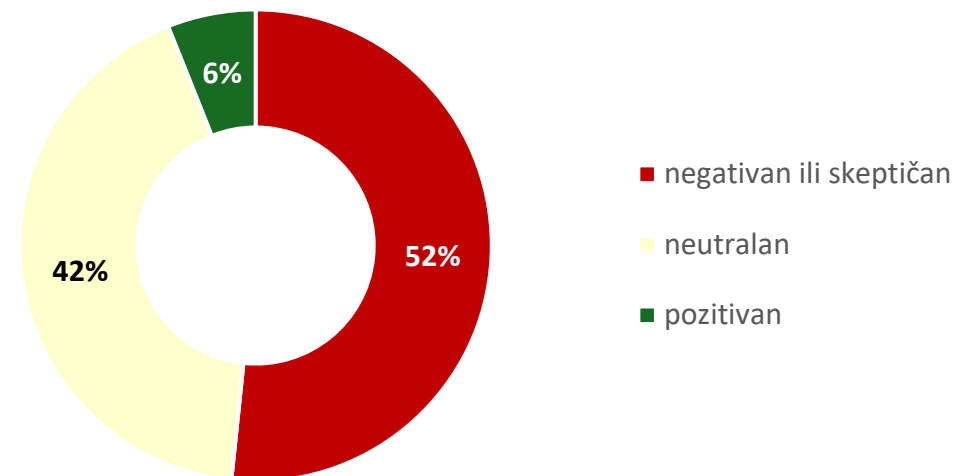
Tematika objava i prikaz migranata: sažetak

- **GLAVNE TEME PRILOGA:** sigurnost, ekonomija i zapošljavanje, ali sa naglaskom na **sigurnost (66%)**
- **PRIKAZ TEME:** u većini je objava tema migracija/migranata prikazan **kao problem (62%)**, a mnogo manje i kao političko pitanje, prilika i humanitarno pitanje
- **TON PREMA MIGRANTIMA:** **negativan ili skeptičan (52%) i neutralan (42%)**
- **VRSTA MIGRANATA:** migranti se najčešće spominju kao **ilegalni migranti (42%)**, te u manjoj mjeri i kao ekonomski migranti te ratni prognanici/izbjeglice
- **PORIJEKLO I RELIGIJA:** najčešće su spomenuti **migranti iz Sirije (18%) i Afganistana (12%)**, a **religija migranata uglavnom se ne spominje (94%)**
- **PRIKAZ MIGRANATA:** najčešće prikazani **kao počinitelji kaznenih djela (46%)**, **radna snaga (21%)**, kao **prijetnja/problem**/dio političkih debata i kampanja **(20%)** te nešto manje i kao **žrtve (10%)**
- **ULOGA DRŽAVE I INSTITUCIJA:** fokusirane su na **vlade ostalih država u EU (27%)**, s naglaskom na Njemačku i Francusku, a slijede **vlade država izvan EU (18%)** sa naglaskom na SAD zbog teme migracija u jeku predsjedničke kampanje, zatim **Vlada RH (14%)**, **EK i EU (12%)** te **MUP RH (10%)** i **policije susjednih zemalja - Srbije i BiH (8%)**
- **LOKACIJA:** lokacija događanja u **34% objava je Hrvatska**, a u većini *nije specificirano radi li se o RH kao tranzitnoj ili odredišnoj destinaciji migranata*, a slijedi Njemačka (16%), EU općenito (15%), BiH (11%) i SAD (10%)
  - *Njemačka je najčešće tematizirana u kontekstu političke klime u zemlji, mjera protiv ilegalnih migracija i korištenje migranata kao teme u političkim kampanjama stranaka desnice*
  - *BiH se tematizira u kontekstu Hrvatske kao odredišnej i tranzitne destinacije: BiH ukida vize migrantima koji dolaze kao strani radnici koji idu u Hrvatsku ili u EU preko Hrvatske*
  - *SAD se tematizira u kontekstu predsjedničkih izbora*
- **VRSTE MIGRACIJA:** rezultati pokazuju da je u nešto više od 50% tekstova, naglasak na ilegalnim migracijama dok su legalne su u fokusu nešto više od 25% objava, a u 17% objava nije naznačeno o kakvim se migracijama radi, odnosno, nije moguće procijeniti jesu li legalne ili ilegalne

Tematika medijskih objava i ton prema migrantima

Glavne teme	Broj	%
sigurnost	120	66%
ekonomija	23	13%
zapošljavanje	15	8%
integracija	9	5%
humanitarna kriza	8	4%
politika	5	3%
kulturni identitet	5	3%
azil	4	2%
demografski utjecaj	3	2%
ranjivost skupine	3	2%
kriminal	1	1%
zdravstvena i socijalna skrb	1	1%
ljudska prava	1	1%
Ukupno	182	100%

Prikaz teme	Broj	%
problem	113	62%
političko pitanje	24	13%
prilika	19	10%
humanitarno pitanje	15	8%
kriza	5	3%
identitetsko pitanje	3	2%
pravno pitanje	3	2%
moralno pitanje	2	1%
Ukupno	182	100%

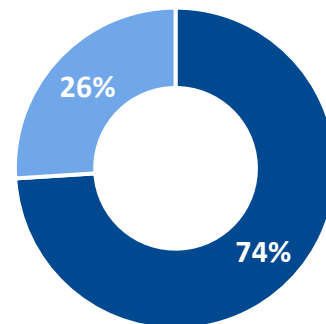

- glavna tema većine priloga je "sigurnost" (66%), a slijede "ekonomija" (13%) i "zapošljavanje" (8%)
- osim toga, u većini je objava **tema migracija/migranata prikazan kao "problem"** (62%), a zatim kao "političko pitanje" (13%), "prilika" (10%) i "humanitarno pitanje" (8%)
- važno je napomenuti mogućnost više glavnih tema i više različitih prikaza tema u istoj medijskoj objavi
- u nešto više od **50% objava, prema migrantima je iskazana skepsa ili negativan ton**, a u **42% je ton neutralan** dok je pozitivan u samo 6% medijskih objava.
- važno je napomenuti da se ovdje može raditi o tonu autora prema migrantima (osvrti, kolumne) dok u izvještajima/reportažama ton ovisi o kontekstu i citiranim akterima, a rezultati su međusobno slični neovisno o vrsti medija

Vrsta i nacionalnost migranata

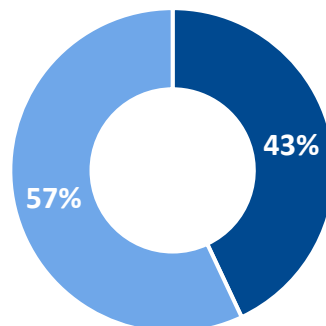
Vrsta migranata	Broj	%
ilegalni migranti	76	42%
ne spominje se	47	26%
ekonomski migranti	35	19%
ratni prognanici/izbjeglice	15	8%
tražitelji azila	10	5%
ilegalni migranti	6	3%
Ukupno	182	100%

Porijeklo migranata	Broj	%
Sirija	33	18%
Afganistan	21	12%
Pakistan	10	5%
Nepal	9	5%
Haiti	9	5%
Hrvatska	8	4%
Turska	8	4%
Afrika	8	4%
Bangladeš	7	4%
Egipat	6	3%
Indija	6	3%
Ukupno	182	100%

■ navodi se vrsta migranata
■ ne navodi se

- **vrsta migranata navedena je u 75% medijskih objava**, dakle u većini dok ih 26% ne navodi o kojoj se vrsti migranata radilo
- migranti se najčešće spominju **kao ilegalni migranti (42%)**, ekonomski migranti (19%) te ratni prognanici/izbjeglice (8%)
- *važno je napomenuti mogućnost više vrsta migranata u istoj medijskoj objavi*

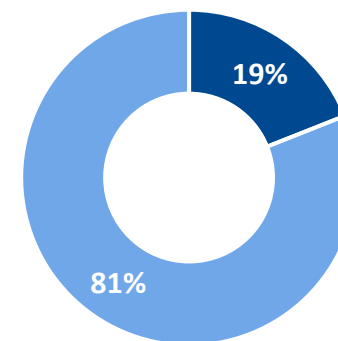
■ navedena je nacionalnost
■ ne navodi se

- **nacionalnost migranata navedena je u 43% medijskih objava**, dakle **u većini objava nije navedena (57%)**
- najčešće su spomenuti **migranti iz Sirije (18%)**, **Afganistana (12%)** te Pakistana (5%), Nepala (5%) i Haitija (5%)
- **religija migranata se uglavnom ne spominje (171 ili 94%)**, a tek je u nekoliko objava naveden islam (n=10 ili 5%) te kršćanstvo (n=1 ili 1%)
- *važno je napomenuti mogućnost više nacionalnosti migranata u istoj medijskoj objavi*

Prikaz migranata, emotivni ton i metafore u prikazu

Emotivni ton	Broj	%
nije prisutan	147	81%
strah	11	6%
očaj	6	3%
solidarnost i pomaganje	6	3%
ljudi u nevolji	4	2%
tuga	3	2%
obitelj	2	1%
slike kolona	2	1%
djeca, obitelj	1	1%
Ukupno	182	100%

Prikaz migranata	Broj	%
počinitelji kaznenih djela	84	46%
radna snaga	39	21%
prijetnja/problem	37	20%
žrtve	18	10%
klimatski migranti	3	2%
aktivisti za ljudska prava	2	1%
doprinos kulturološkoj raznolikosti	2	1%
poduzetnici	1	1%
Ukupno	182	100%

■ prisutan u objavama
■ nije prisutan

- **emotivni ton najčešće nije prisutan u člancima (81%)**
- tamo gdje je prisutan (n=35 objava ili 19%), najčešće se odnosi na osjećaj straha, očaja, ali i solidarnosti i pomaganja ljudima u nevolji
- migranti su **najčešće prikazani kao "počinitelji kaznenih djela" (46%)**, "radna snaga" (21%), kao "prijetnja/problem/dio političkih debata i kampanja" (20%) te kao "žrtve" (10%)
- osim toga, **u najvećem broju objava nema nikakvih opisa, fraza ili metafora prilikom opisa migranata ili migracija (38%)**
- **najčešće fraze/pojmovi/metafore** koje se koriste prilikom opisa migranata i migracija su njihova **ilegalnost i neregularnost (33%)**.
- *važno je napomenuti mogućnost višestrukog prikaza migranata u istoj medijskoj objavi*

Lokacija događaja i uloga države

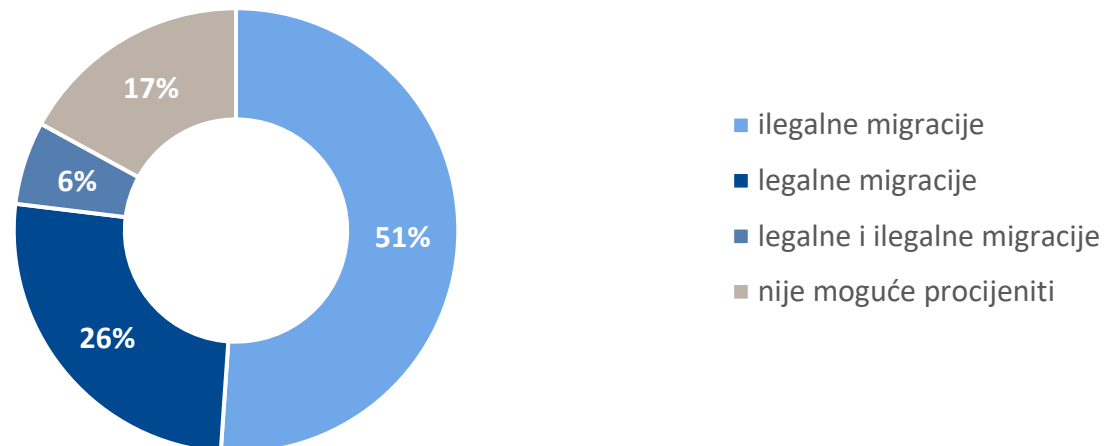
Lokacija događaja - TOP 5	Broj	%
Hrvatska	61	34%
Njemačka	29	16%
EU Općenito	27	15%
BiH	20	11%
SAD	19	10%
Ukupno	182	100%

Uloga države i institucija	Broj	%
Vlade ostalih država u EU	50	27%
Vlade ostalih država izvan EU	33	18%
Vlada RH	25	14%
Europska komisija i Europska Unija	22	12%
Policija - RH	19	10%
Policije država iz regije (BiH, Srbija)	15	8%
Ostale međunarodne institucije	11	6%
Ne spominje se uloga država i institucija	8	4%
Policije država EU	5	3%
Vlade ostalih država iz regije (BiH, Srbija)	5	3%
Gradovi i općine u RH	2	1%
Neprofitne udruga u RH	1	1%
Policije država izvan EU	1	1%
Predsjednik RH	1	1%
Znanstvene institucije	1	1%
Ukupno	182	100%

- **Hrvatska je navedena kao lokacija događanja u 34% objava**
- *u većini objava nije specificirano radi li se o RH kao tranzitnoj ili odredišnoj destinaciji migranata*
- slijedi Njemačka (16%), EU općenito (15%), BiH (11%) i SAD (10%)
  - Njemačka je najčešće tematizirana u kontekstu političke klime u zemlji, mjera protiv ilegalnih migracija i korištenje migranata kao teme u političkim kampanjama stranaka desnice
  - BiH se tematizira u kontekstu Hrvatske kao odredišnej i tranzitne destinacije zbog vijesti da BiH ukida vize migrantima koji dolaze kao strani radnici koji idu u Hrvatsku ili u EU preko Hrvatske
  - SAD se tematizira u kontekstu predsjedničkih izbora gdje dominiraju antimigracijske izjave predsjedničkog kandidata Donalda Trumpa
- *važno je napomenuti mogućnost višestrukog navođenja lokacija u istoj medijskoj objavi*

- najčešće su u medijskim objavama navedene **uloge vlada ostalih država u EU (27%)**, s naglaskom na Njemačku i Francusku
- slijede **vlade država izvan EU (18%)** sa naglaskom na SAD zbog teme migracija u jeku predsjedničke kampanje
- na trećem je mjestu **Vlada RH (14%)**, a slijede **EK i EU (12%)** i **MUP RH (10%)** kao i **policije susjednih zemalja - Srbije i BiH (8%)**
- *važno je napomenuti mogućnost višestrukog navođenja država i institucija u istoj medijskoj objavi*

Legalnost migracija

- rezultati pokazuju da je **u nešto više od 50% tekstova, naglasak na ilegalnim migracijama** dok su **legalne su u fokusu nešto više od 25% objava**, a **u 17% objava nije naznačeno o kakvim se migracijama radi**, odnosno, nije moguće procijeniti jesu li legalne ili ilegalne
- u najmanjem broju objava (6%) radilo se o ravnopravnom fokusu na legalni i ilegalne migracije u tekstovima
- migracije su prema vrsti, različito reprezentirane ovisno o tipovima medija:
  - online mediji fokusirani su uglavnom na ilegalne migracije (63%) u odnosu na legalne koje su u fokusu manjeg broja internetkih objava (24%)
  - u tisku su podjednako zastupljene ilegalne (39%) i legalne migracije (24%)
  - na radiju je fokus isključivo na ilegalne migracije (56%), legalne se ne spominju, a u ostatku objava nije moguće procijeniti o kakvim se migracijama radi (44%)
  - na televiziji su također češće u fokusu ilegalne migracije (48%) od legalnih (14%), a također je relativno visok udio objava u kojima to nije bilo moguće procijeniti (33%)

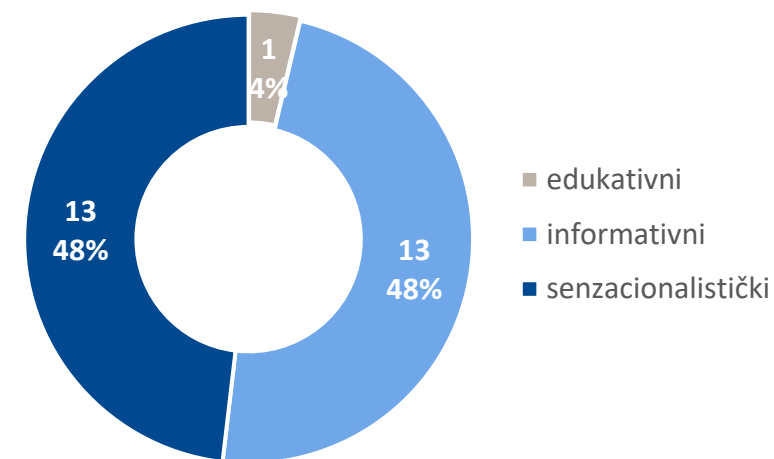
Objektivnost izvještavanja o migrantima i migracijama: sažetak

Velika većina pokazatelja objektivnosti izvještavanja, ukazuju da uglavnom nema problematičnih tekstova u odabranim medijima u analiziranom razdoblju:

- **SENZACIONALIZAM NASLOVA:** od 27 članaka sa interneta i iz tiska u kojima se spominju migracije/migranti, u njih **tek 13 (7% od ukupnog broja) smatramo da su naslovi "senzacionalistički"**, odnosno, da dodatno naglašavaju informaciju korištenjem atributa kojim potiču reakciju čitatelja
- **FUNKCIJA TEKSTA:** tekstovi su većinom **informativni (90%)**
- **RAZLIKOVANJE INFORMACIJE OD STAVA:** autori uglavnom **razlikuje informaciju od stava, odnosno, ne nudi svoj stav (90%)**, a tamo gdje zauzimaju stav radi se o kolumnama i osvrtima gdje je takav narativ uobičajen
- **PROMOVIRANJE STAVOVA I NEPRISTRANOST:** većina medijskih objava **ne promovira/kritizira samo jednu od strana u diskusiji (93%)**, odnosno, ne navija za jednu od strana
- **KOMUNIKACIJSKE FORME:** u većini objava **nije prisutna empatija ili simpatija novinara prema akterima (94%)**, a objave u kojima novinar koristi komunikacijske forme sa izraženom empatijom ili simpatijom prema određenim akterima, uglavnom korespondiraju sa objavama u kojim pronalazimo promoviranje stavova određene strane ili navijanje za neku od strana u diskusiji
- **NAVOĐENJE IZVORA:** mediji uglavnom **navode izvore informacija (85%)**, a radilo se većinom o izjavama aktera ili o citiranju sekundarnih podataka, statistika i slično
- **GOVOR MRŽNJE:** u većini objava **nema niti "govora mržnje"**, odnosno, **narativ ne upućuje na neku vrstu netrpeljivosti autora ili aktera prema suprotstavljenim stavovima (88%)**, dok primjeri objava u kojima smatramo da ima "govora mržnje", nisu vezani uz stavove autora tekstova, nego je takav narativ prisutan samo u izjavama citiranih aktera ("govor mržnje" koristimo kao arbitraran termin)
- **PLURALNOST CITIRANIH OSOBA:** *jedini problematičan aspekt objektivnosti izvještavanja*, vezan je uz citiranje aktera suprotstavljenih strana u diskusiji: **tek 35% analiziranih objava poštuje pluralnost aktera, odnosno, citira više različitih aktera koji iznose stavove**

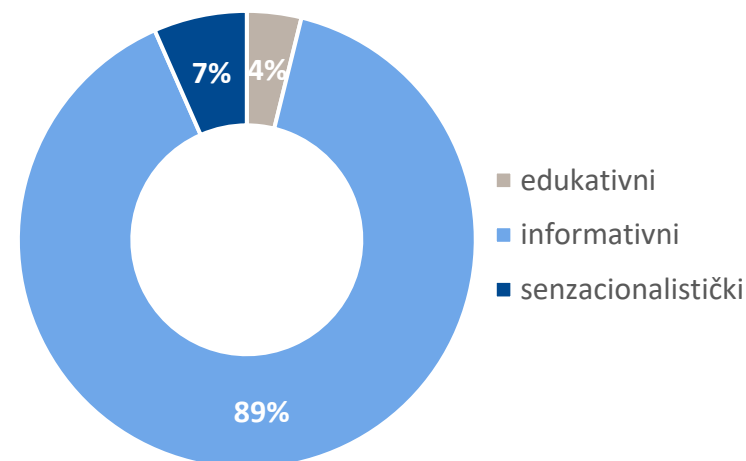
Vrsta naslova

- n=27 članaka od iz tiska i sa interneta, u čijim naslovima se spominju migranti i migracije
- **informativnih naslova je 48% (n=13):** radi se o naslovima koji puko informiraju o događaju, bez dodatnih naglašavanja ili korištenja atributa kojim bi dodatno poticali reakciju čitatelja
- **u isto toliko članaka (n=13 ili 48%), pronalazimo elemente senzacionalizma:** dodatne attribute koji naglašavaju ili pojačavaju dojam same vijesti
- njih smo za potrebe ove analize nazvali "senzacionalističkim" naslovima, no iako eksplicitno senzacionalističkih naslova nema, izdvajamo nekoliko primjera za koje smatramo da tendiraju senzacionalizmu zbog navedenih dodatnih atributa koji naglašavaju značaj inicijalne informacije:
  - *Htjeli krijumčariti 56 migranata iz Srbije. Sve ih strpali u jedan kamion (index.hr)*
  - *Migranti napravili kobnu pogrešku prilikom spašavanja: Brod potonuo, najmanje devet mrtvih, 48 nestalih (jutarnji.hr)*
  - *Neredi među migrantima, BiH će tražiti pomoć zaštitarskih agencija (Večernji list)*
  - *Odbijanje pomoći migrantima ozbiljan je grijeh, kaže papa Franjo (index.hr)*
  - *Trumpove opasne gluposti: lažima da migranti jedu pse širi mržnju prema njima (Večernji list)*
  - *U tijeku je najeзда migranata iz Afrike prema europskim obalama: 'Uvjeti na moru su iznimno povoljni' (jutarnji.hr)*
- **rezultati ukazuju na objektivno izvještavanje o temi migracija/migranata u velikoj većini objava**

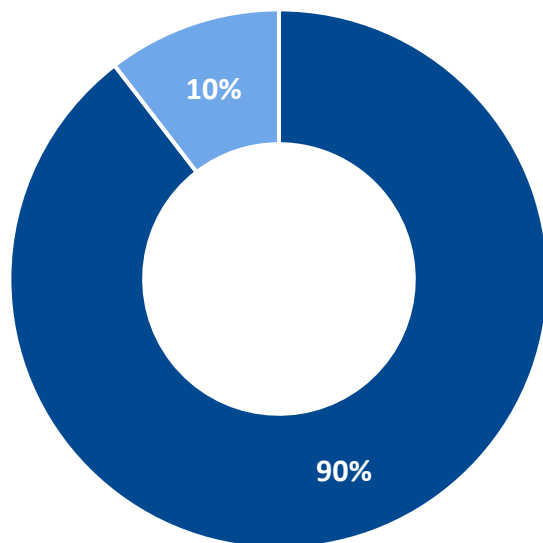

Vrsta narativa

- ton teksta može se razlikovati od tona naslova: naslov može biti edukativan ili informativan, a tekst senzacionalistički ili obrnuto
- osim toga, ton teksta određivali smo u svim člancima, a ton naslova samo u onim naslovima koji spominju migrante/migracije (prethodni slide)
- **većina tekstova koji tematiziraju migrante/migracije je informativna ili edukativna**
- „senzacionalizam” smo detektirali u samo 7% objava (Večernji list, Jutarnji list, 24 sata/24sata.hr i index.hr), a primjere navodimo u nastavku:
- 24sata.hr: Ona u pozadini Trumpovih eskapada priprema fašistički Projekt 2025 u koji je upisan zastrašujući scenarij za američku, a i svjetsku, noćnu moru. Od zabrane pobačaja i protjerivanja migranata, pa sve do uhićenja knjižničara koji izdaju zabranjene knjige.
  - **index.hr:** *U nervozi su i političari, šef CDU-a Merz je već zatražio da se zabrani dolazak migrantima iz Sirije i Afganistana (podsjetimo da je onaj ubojica iz Berlina bio Tunizanin). Odgovoreno mu je da bi to bilo protuustavno, ali daleko bilo da se aktivirao svemoćni BfV. Dapače, Merz se susreo s kancelarom Scholzom u pokušaju da se dogovori neka zajednička strategija u borbi protiv terorizma.*
  - **Večernji list:** *I dok djeca često imaju izmišljene prijatelje, nezreli i primitivni nacionalizam ima izmišljene neprijatelje. Imigranti, Srbi, gejevi marširaju u mračnim kolonama na grudobrane naše civiliziranosti, upozoravaju nas galamom “najveći Hrvati” i tjeraju sve one koje se s time ne slažu u marš preko Drine.*
  - **Jutarnji list:** *Prije nego što dječaci u crnim brendiranim majicama krenu u novi borbeni pohod na radne migrante po zagrebačkim predgrađima, nakon što sustav kazni počinitelje možda bi im netko mogao pomoći da s vremenom prodišu i uputiti ih prema za Hrvate relativno novom shvaćanju nacije.*
- **rezultati ukazuju na objektivno izvještavanje o temi migracija/migranata u velikoj većini objava**

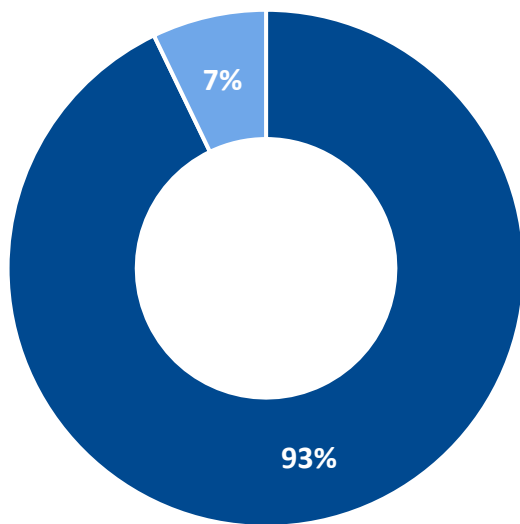
Funkcija priloga: razlikovanje informacije od stava

- autor razlikuje informaciju od stava / ne nudi svoj stav
- autor NE razlikuje informaciju od stava

- **funkcija većine priloga je informativna (90%):** autori uglavnom ne nude svoj stav u medijskim objavama
- medijske objave u kojima autori NE razlikuju informaciju od stava, uglavnom se odnose na tiskovne osvrte (Večernji list, Jutarnji list i 24 sata) te u manjoj mjeri i na slične članke sa interneta (index.hr i 24sata.hr): očekivano je da osvrt kao specifičan medijski žanr, nudi autorsku perspektivu
- Primjeri takvih tekstova:
  - *Miljenko Jergović: Zašto Nepalci ne bi postali Hrvati, ako su Hrvati postali Nijemci? (24 sata/24sata.hr)*
  - *Poslovi za tamnije od nas. Zoran Milanović sad je odlučio malo zagaziti u kaljužu rasizma (24sata.hr)*
  - *BOJE LI SE DJEČACI U CRNOM DA ĆE IM NEPALCI OTETI POSAO? ŠTO AKO IM GA PONUDE? (Jutarnji list)*
  - *Nisu nam mladi ljudi otišli preko noći pa se preko noći neće ni vratiti (Večernji list)*
- **rezultati ukazuju na objektivno izvještavanje o temi migracija/migranata u velikoj većini objava**

Promoviranje ili kritiziranje stavova

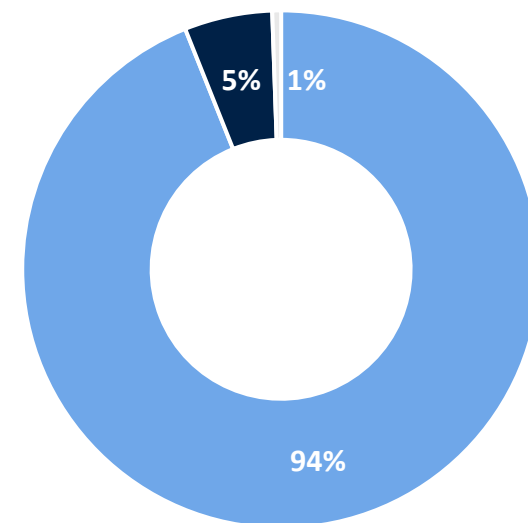

- prilog NE promovira ili kritizira samo jednu stranu
- prilog promovira ili kritizira samo jednu stranu

- **promoviranje stavova određene strane ili navijanje za neku od strana u diskusiji, pronalazimo u svega 7% objava**, a primjere navodimo u nastavku:
  - Večernji list: *kritika politike njemačkih Zelenih koji priječe švedski i danski model zaustavljanja migranata / kritika EU i Angelu Merkel kao krivce za nekontrolirane migracije / kritika državne politike zbog loših demografskih pokazatelja / kritika nacionalizma i negativog stava prema migrantima od strane nacije koju su historijski izgradili migranti*
  - Jutarnji list: *kritika Donalda Trumpa zbog stava o migrantima / kritika politike desnih stranaka u EU prema migrantima / kritika ultrafašista i stava o krađi poslova od strane migranata, unatoč činjenici da migranti u nekim EU zemljama prednjače u broju novopokrenutih biznisa*
  - 24 sata/24sata.hr: *kritika Donalda Trumpa zbog stava o migrantima / kritika predsjednika Milanovića zbog stava o migrantima*
  - index.hr: *rast desnice u EU, objašnjen povećanjem migracija i ekonomskim problemima*
- **rezultati ukazuju na objektivno izvještavanje o temi migracija/migranata u velikoj većini objava**

Komunikacijske forme (1): empatija novinara prema akterima

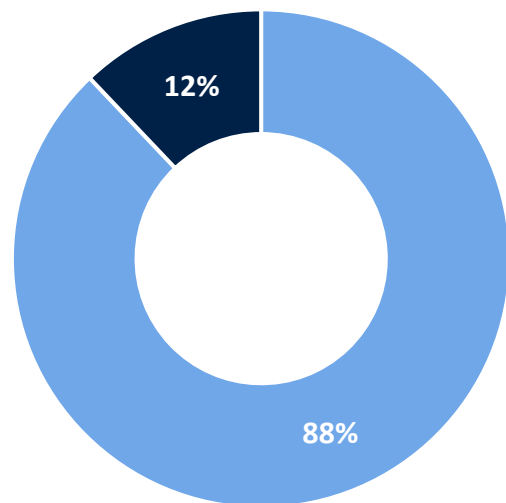
- u većini medijskih objava o temi migranata i migracija, nije prisutna empatija ili simpatija novinara prema akterima
- jedna objava iz 24sata.hr (Evo što Europa može naučiti od velikih migracija na Mediteranu), je ambivalentna prema ovom pokazatelju jer nema direktno iskazane empatije ili antipatije novinara, ali postoji personalizacija (priča Senegalca koji živi u Bruxellesu)
- objave u kojima novinar koristi komunikacijske forme sa izraženom empatijom ili simpatijom prema određenim akterima, uglavnom korespondiraju sa objavama u kojim pronalazimo promoviranje stavova određene strane ili navijanje za neku od strana u diskusiji
- **rezultati ukazuju na objektivno izvještavanje o temi migracija/migranata u velikoj većini objava**

- nije prisutna empatija ili simpatija novinara prema akterima
- empatija ili simpatija novinara prema akterima
- ambivalentno

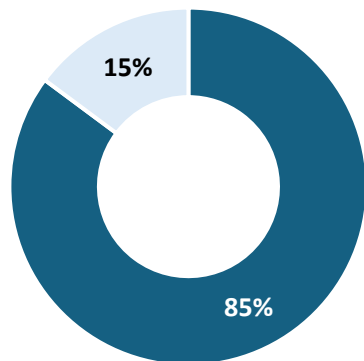
Komunikacijske forme (2): govor mržnje

- nema govora mržnje
- postoji govor mržnje

- analizirali smo upućuje li narativ na neku vrstu netrpeljivosti autora ili aktera prema suprotstavljenim stavovima (cinizam, sarkazam, gnušanje, zgražanje nad nečijom izjavom ili akcijom/osobom...): iako je govor mržnje pravna kategorija, ovdje smo za potrebe analize, takav narativ uvjetno nazvali "govorom mržnje"
- rezultati pokazuju da takvih medijskih objava ima tek 12% dok u njih 88% ne pronalazimo problematičan narativ te ukazuju na objektivno izvještavanje o temi migracija/migranata u velikoj većini objava
- osim toga, primjeri „govora mržnje” nisu vezani uz stavove autora tekstova, nego su oni prisutni samo u izjavama citiranih aktera, a znatan dio tih objava odnosi se na izjave Donalda Trumpa u jeku predizborne kampanje u SAD - u nekom drugom razdoblju, moguće je da bi udio ovakvih izjava bio manji
- primjeri problematičnog narativa:
  - glasnogovornik mađarske Vlade Zoltan Kovacs: *"Ilegalne migracije predstavljaju "egzistencijalnu prijetnju" za Europsku uniju. Moramo zaustaviti migrante na granicama Europe, ne samo EU-a, nego europskog kontinenta."*
  - kritika izjava predsjednika Milanovića: *"Nedavno je optužio migrante da dolaze u Hrvatsku samo kako bi se dokopali socijalne pomoći, prikazujući ih kao parazite."*
  - internetska kampanja dezinformiranja uzrokovala bijes prema migrantima: *"...desničarske grupe na društvenim mrežama objavile kako je muslimanski tražitelj azila odgovoran za strašan napad nožem u kojem su ubijene tri djevojčice."*
  - izjava Donalda Trumpa: *"...haićanski migranti otimaju i jedu pse u Sjedinjenim Državama" / „tisuće Amerikanaca umiru jer se ilegalni migranti u SAD unose fentanil"*
  - nizozemski nacionalist Geert Wilders: *"Mi pobjeđujemo! Vremena se mijenjaju! Identitet, suverenitet i sloboda. I nema više ilegalne imigracije ni azila, a to je ono za čim čeznu deseci milijuna Europljana!"*
  - Dan Općine Klis; načelnik Vetma: *"Trenutno su najveći problem u svijetu migracije koje mogu ugroziti naš identitet."*

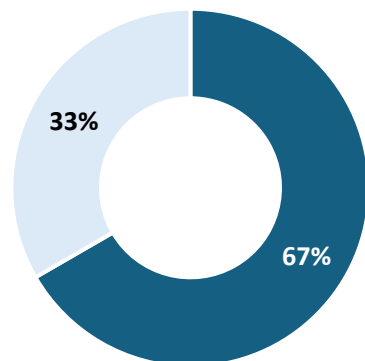
Izvori informacija i citati

■ naveden izvor informacije
■ nenaveden izvor informacije

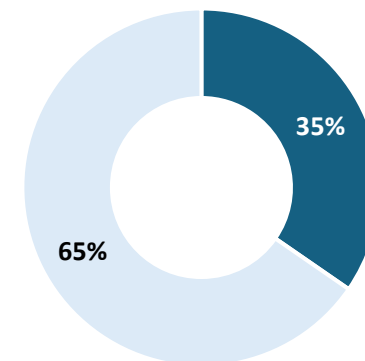
- izvori informacija navedeni su u većini medijskih objava o temi migranata i migracija (85%)
- osim toga, broj medijskih objava u kojima autori navode izvore informacije, veći je od broja objava u kojima nema navedenih izvora, neovisno o vrsti medija (tisak, Internet, TV ili radio)
- u svim objavama u kojima je izvor naveden (n=155), radilo se o izjavama aktera ili o citiranju sekundarnih podataka, statistika i slično
- rezultati ukazuju na objektivno izvještavanje o temi migracija/migranata u velikoj većini objava

- većina medijskih objava ne poštuje pluralnosti izvora informacije i aktera (65%), odnosno, tekstovi ne sadrže više različitih aktera koji iznose stavove
- rezultati su najbolji na televiziji gdje je pluralnost citiranih aktera ispoštovana u većini priloga (62%) dok na radiju pluralnost nije ispoštovana ni u jednoj od 9 objava, na internetu pluralnost nije ispoštovana u 29%, a u tisku u 37% objava
- rezultati ukazuju na izostanak objektivnosti izvještavanja u većini objava u 3 tipa medija (tisak, Internet i radio), zbog tendencije da se navode stavovi samo jednog citiranog aktera u diskusiji

■ ispoštivana jednakost
■ nije ispoštovana jednakost

- u n=63 medijske objave u kojima je ispoštivana pluralnost citiranih aktera, analizirali smo i je li jednako prostora posvećeno svim stranama/sudionicima rasprave
- rezultati pokazuju da je jednakost prostora ispoštovana u većini od n=63 takva priloga (67%) te ukazuju na objektivno izvještavanje o temi migracija/migranata u velikoj većini objava u kojima su citirane suprotstavljene strane u diskusiji

■ ispoštivana pluralnost
■ nije ispoštovana pluralnost